

NUMERIČKA MATEMATIKA – 1. KOLOKVIJ – ZADATAK 1
16. travnja 2007.

Neka su $A \in M_3(\mathbb{R})$ i $f \in \mathbb{R}^3$ zadani sa

$$A = \begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{3}{2} & 3 \\ \frac{1}{3} & \frac{1}{6} & -\frac{2}{3} \\ -1 & 1 & 2 \end{bmatrix}, \quad f = \begin{bmatrix} 4 \\ -\frac{4}{3} \\ 4 \end{bmatrix}.$$

Riješite sustav $Ax = f$ koristeći LU -faktorizaciju sa parcijalnim pivotiranjem pri čemu u svakom koraku odaberite pivot takav da ima maksimalnu apsolutnu vrijednost u svom stupcu.

NUMERIČKA MATEMATIKA – 1. KOLOKVIJ – ZADATAK 2
16. travnja 2007.

Riješite sustav koristeći faktorizaciju Choleskog:

$$\begin{aligned}x_1 + 2x_2 + x_3 + 2x_4 &= 11 \\2x_1 + 8x_2 + 4x_3 + 6x_4 &= 38 \\x_1 + 4x_2 + 6x_3 + 7x_4 &= 35 \\2x_1 + 6x_2 + 7x_3 + 18x_4 &= 64\end{aligned}$$

NUMERIČKA MATEMATIKA – 1. KOLOKVIJ – ZADATAK 3
16. travnja 2007.

Nađite interpolacijski polinom p stupnja 3 za funkciju:

$$f(x) = \sin\left(\frac{\pi x}{4}\right)$$

sa čvorovima interpolacije 0, 1, 2 i 4. Nađite $p(3)$, pravu pogrešku interpolacije u točki 3, kao i ocjenu pogreške interpolacije u točki 3.

NUMERIČKA MATEMATIKA – 1. KOLOKVIJ – ZADATAK 4
16. travnja 2007.

Zadan je skup točaka $P_1, P_2, \dots, P_n$.

- (a) Koristeći metodu najmanjih kvadrata, izvedite algoritam za nalaženje elipse na kojoj bi približno ležale zadane točke i čije je središte u ishodištu a oba fokusa su na jednoj od koordinatnih osi. Sami predložite funkciju kojom bi se mjerilo "odstupanje" danih točaka od tražene elipse. Neka vaš alogritam ne postavlja nikakve uvjete u minimizaciji.
- (b) Ako su zadane točke $P_1(\sqrt{5}, -\sqrt{5})$, $P_2(\sqrt{6}, \sqrt{6})$, $P_3(-\sqrt{8}, \sqrt{3})$ i $P_4(\sqrt{10}, \sqrt{2})$, odredite pomoću algoritma iz (a) traženu elipsu. Uočite da ne trebate pronaći cijelu ortogonalnu matricu Q već samo prvih nekoliko njezinih stupaca. Sve do rješavanja sustava nemojte uvoditi decimalne brojeve.
- (c) (bonus, za dodatne bodove) Da li algoritam uspijeva pronaći elipsu za svaki polazni skup točaka? Ako da – dokažite, ako ne – pronađite primjer skupa točaka za kojeg algoritam ne uspijeva riješiti problem. Sve svoje tvrdnje detaljno obrazložite!

NUMERIČKA MATEMATIKA – 1. KOLOKVIJ – ZADATAK 5
16. travnja 2007.

Neka je dan segment $[a, b]$ i u njemu točke $x_0 \leq x_1 \leq \dots \leq x_n$.

- (a) Neka je S skup svih funkcija $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$. Dokažite da je preslikavanje koje funkciji iz S pridružuje interpolacijski polinom stupnja n u čvorovima $x_0, x_1, \dots, x_n$ jedan linearni operator.
- (b) Neka su $p_0, \dots, p_n$ polinomi pomoću čije linearne kombinacije dobivamo Newtonov oblik interpolacijskog polinoma. Pokažite da je skup $\{p_0, p_1, \dots, p_n\}$ jedna baza u skupu polinoma stupnja manjeg ili jednakog n .